

2.3.1. Hädaohus oleva lapse ajutine perest eraldamine

LasteKS § 33 lg 1 alusel võib kohalik omavalitsus või Sotsiaalkindlustusamet eraldada lapse perekonnast ja vajadusel määrata lapse ning tema vanema suhtluskorra enne hooldusõiguse piiramise kohtumäärust, kui lapse perekonda jätmine või vanema ning lapse vaheline suhtlus ohustab lapse tervist või elu. Kohalik omavalitsus või Sotsiaalkindlustusamet võib hädaohus oleva lapse ajutiselt perest eraldada ainult järgmistel juhtudel:

1. lapse ohtu sattumise on põhjustanud lapse hooldusõigust teostav isik oma tegevuse või tegevusetusega;
2. lapse hooldusõigust teostav isik keeldub lapse ajutisest paigutamisest teenuseosutaja juurde sobiva teenuse saamiseks.

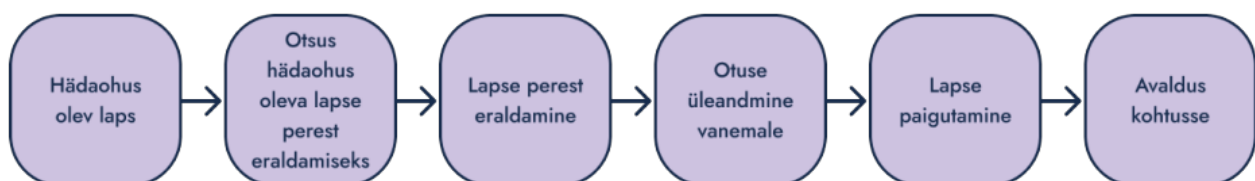
Hädaohus olev laps eraldatakse kohaliku omavalitsuse või Sotsiaalkindlustusameti otsuse alusel perekonnast, määratakse lapse viibimiskoht ja vajaduse korral lapse ja tema vanema suhtluskord kuni 72 tunniks alates lapse perekonnast eraldamisest (LasteKS § 33 lg 2). Selleks, et eraldada laps ajutiselt perekonnast, peab kohalik omavalitsus või Sotsiaalkindlustusamet koostama vastava otsuse. Oluline on, et koostatud otsuses on märgitud lisaks lapse ja lapsevanemate andmetele otsuse tegemise kuupäev ja kellaaeg lapse perest eraldamise ajahetkel. Samuti tuleb otsusele märkida lapse perest eraldamise aluseks olevad faktilised asjaolud, lapse ajutine viibimiskoht ning vajaduse korral lapse ja vanema suhtluskord kuni 72 tunniks alates lapse perekonnast eraldamisest.

Sotsiaalkindlustusamet on koostanud soovitusliku näidise, mida on võimalik kasutada [hädaohus oleva lapse ajutise perest eraldamine otsusena](#).

Koostatud hädaohus oleva lapse perest eraldamise otsus tuleb teatavaks teha ja üle anda lapse hooldusõiguslikule vanemale/vanematele või eestkostjale. Otsuse üleandmise hetkel on oluline lastekaitsetöötaja täiendav selgitustöö, mis puudutab lapse hädaohust ülevaate andmist, koostatud otsuse sisu ja lastekaitsetöötaja edasiste sammude ülevaate andmist. Vaatamata lapse perest eraldamisele, on vajalik, et hooldusõigusega lapsevanematele on selgitatud tekkinud olukorda ja vanemad omavad ülevaadet.

Lastekaitsetöötaja peab koheselt hindama lapse olukorda ja abivajadust ning võtma arvesse lapse parimat huvi. Kui lastekaitsetöötaja hindab, et lapse ohutust silmas pidades on vajalik lapse eraldamise jätkumine ka 72 tunni möödumisel, peab ta pöörduma esialgse õiguskaitse korras kohtusse hooldusõiguse ja vajaduse korral suhtlusõiguse piiramiseks perekonnaseaduses sätestatud alusel. Lastekaitsetöötaja peab arvestama abivajaduse hindamisel ja kohtusse pöördumisel, et esialgse õiguskaitse korras lapse perest eraldamise kohtumäärus peab olema kohtu poolt koostatud 72 tunni jooksul (lapse perest eraldamise hetkest). Arvestama peab, et kohtule peab jätma avaldusega tutvumiseks, seisukoha koostamiseks ning otsustamiseks aega ja seega soovituslikult tuleb lastekaitsetöötajal kohtusse pöörduda lapse perest eraldamise korral esimese 24 tunni jooksul.

Sotsiaalkindlustusamet on koostanud soovitusliku näidise, mida on võimalik kasutada kohtus avaldusena [hooldusõiguse ja suhtlusõiguse piiramise](#) korral.

Joonis 2. Hädaohus oleva lapse perest eraldamise toimingute ajajoon (24 h)

LasteKS § 33 lg 4 alusel, kui hädaohus olev laps tuleb ise või satub muul viisil teenuseosutaja juurde, peab teenuseosutaja viivitamata taotlema LasteKS § 33 lg 1 hädaohus oleva lapse perest eraldamise otsust lapse

ajutise perekonnast eraldamise kohta, kui teenuseosutajale on saanud teatavaks või on alust arvata, et lapse hooldusõigust teostav isik on põhjustanud lapse hädaohu sattumise.